

Załącznik

do Uchwały Nr XXXVIII/184/10
Rady Gminy Wizna
z dnia 10 lipca 2010r.

**PLAN ODNOWY
MIEJSCOWOŚCI
STARE BOŻEJEWO
NA LATA 2010-2017**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	4
2.1. Charakterystyka ogólna miejscowości	4
2.2. Historia miejscowości.....	5
2.3. Środowisko przyrodnicze	6
2.4. Gospodarka i turystyka	8
2.5. Rolnictwo.....	9
2.6. Infrastruktura społeczna.....	10
2.7. Infrastruktura techniczna	10
2.8. Obszary o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców	12
3. OCENA SŁABYCH I MOCNYCH STRON MIEJSCOWOŚCI	13
4. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI I PLANOWANE DZIAŁANIA.....	15
5. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE	18

1. WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich to jedno z kluczowych wyzwań, jakie stoją przed Polską w najbliższych latach. Zakłada podejmowanie zróżnicowanych działań: kształtujących rzeczywistość wiejską w sposób zapewniający zachowanie walorów środowiskowych, dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich; poprawiających jakość życia m.in. poprzez rozwój infrastruktury, zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich; wpływających na wzrost atrakcyjności turystycznej tych terenów.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków życia mieszkańców. Plan Odnowy Miejscowości Stare Bożejewo jest dokumentem strategicznym, określa najważniejsze działania w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2010-2017. Konieczność posiadania Planu Odnowy Miejscowości wynika z potrzeby wykorzystania istniejącego potencjału i szans rozwojowych. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, m.in. w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013”, przede wszystkim na inwestycje mające poprawić komfort życia lokalnych społeczności.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, jej historię, analizę zasobów służącą przedstawieniu stanu rzeczywistego, analizę mocnych i słabych stron, planowane kierunki rozwoju, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem działań.

Cele i działania zaproponowane w opracowaniu są zgodne i komplementarne z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu takimi jak Narodowa Strategia Spójności, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego do 2020 roku oraz Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Wizna do 2015 roku.

Niniejszy plan jest dokumentem otwartym, stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

2. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

2.1. Charakterystyka ogólna miejscowości

Stare Bożejewo jest wsią położoną w zachodniej części województwa podlaskiego, w powiecie łomżyńskim, w gminie Wizna. Od miejscowości gminnej – Wizny – dzieli je ok. 7 km, od miasta powiatowego – Łomży – ok. 15 km, od stolicy województwa – Białegostoku – ok. 70 km. Miejscowość położona jest przy dwóch drogach: krajowej nr 64 łączącej drogę krajową nr 8 Warszawa – Białystok z drogą krajową nr 61 Łomża – Augustów oraz powiatowej nr 1964B Bronowo – Janczewo – Stare Bożejewo – Taraskowo – Olszyny, przez wieś przebiega też droga gminna nr 105621B .

Rysunek 1. Położenie gminy Wizna w powiecie łomżyńskim

Źródło: www.gminy.pl

Powierzchnia Starego Bożejewa obejmuje 6,19 km², co stanowi niecałe 5% powierzchni gminy (133 km²). Miejscowość zamieszkuje 213 osób, w tym 110 kobiet i 103 mężczyzn; gęstość zaludnienia wynosi 34 osoby/km². Mieszkańcy miejscowości stanowią ok. 5% ogółu ludności gminy.

Przez wieś przepływa rzeka Łojewek.

Struktura użytkowania gruntów przedstawia się następująco: użytki rolne – 81%, lasy i grunty leśne – 10%, pozostałe grunty – 9%.

Mieszkańcy korzystają z licznych usług z zakresu obsługi ludności i obsługi rolnictwa zlokalizowanych w Wiźnie.

Stare Bożejewo jest jedną z 24 miejscowości na terenie gminy, siedzibą sołectwa. Jest miejscowością typowo rolniczą tak jak pozostałe wsie gminy. Walory krajobrazowe i przyrodnicze stwarzają jednak możliwość rozwoju turystyki i powstawania gospodarstw agroturystycznych.

2.2. Historia miejscowości

Stare Bożejewo jest jedną z najstarszych wsi w ziemi wiskiej, pierwsze wzmianki o niej pochodzą z początku XV wieku z opisu granic nadawanych ziem. W 1468 roku książę Konrad III zezwolił mieszkańcowi tej wsi na założenie młyna folusza na rzece Jurzec. Książę Janusz II nadał 15 czerwca 1482 roku w Łomży młynarzowi Wojciechowi z tej wsi młyn wybudowany przez niego poniżej drugiego młyna na rzece Jurzec.

Stare Bożejewo było wsią książęcą osadzoną przez kmieci. W 1494 roku we wsi było 33 kmieci posiadających 33 włóki ziemi, od każdej włóki płacili po 20 groszy, ponadto we wsi było 3 ogrodników i karczma. W 1565 roku wieś miała aż 60 włók (w tym kilka opustoszałych), obok kmieci byli też, na 6 włókach wolnych od świadczeń, służkowie zobowiązani do posług – wożenia listów. W 1661 roku we wsi było 55 pustych włók.

W 1525 roku Bożejewo było jedną z dziesięciu wsi należących do starostwa wiskiego.

W 1655 roku na początku wojny został spalony folwark.

W latach 90. XVIII wieku Bożejewo było w posiadaniu Klickiego, koniuszego wielkiego koronnego.

Na początku XIX wieku działała w Bożejewie parafialna szkoła elementarna, w której uczono m.in. łaciny. W 1818 roku uczęszczało do niej 39 chłopców i 11 dziewcząt. W 1828 szkołę przeniesiono do Wizny, uczyło się w niej wówczas 22 chłopców i 8 dziewcząt.

W 1827 roku w Bożejewie było 25 domów oraz 140 mieszkańców.

W roku 1831, w obawie przed wkroczeniem wojsk rosyjskich, stacjonowało w Bożejewie 60 strzelców do ochrony pogranicza. Kolejne lata to przygotowania to kolejnego zbrojnego wystąpienia. W ramach przygotowań do powstania organizowane były zjazdy szlachty, która postanowiła przyłączyć się do walki zbrojnej. Również w Bożejewie, w posiadłości Kazimierza Seweryna odbyło się jedno z takich spotkań.

W 1867 roku w Wiźnie zlokalizowana została siedziba urzędu wójtowskiego gminy Bożejewo, do której należała osada Wizna. W 1899 roku gmina Bożejewo liczyła 8784 mieszkańców. W 1922 roku w Wiźnie utworzono gminę dla samej Wizny, a dla wiosek – w Bożejewie. W styczniu 1927 roku terytorium Wizny znów włączono do gminy Bożejewo.

W październiku 1941 roku w Bożejewie rozstrzelano ok. 100 Żydów.

II wojna światowa spowodowała ogromne straty i zniszczenia – w 1945 roku zgłosiło się 834 gospodarzy z gminy Bożejewo z wnioskami o odszkodowanie za poniesione szkody wojenne.

Na początku 1945 roku na terenie gminy Bożejewo przeprowadzono reformę rolną – rozparcelowano 300-hektarowy majątek Bożejewo należący do Karola Trennera. Ziemia, która do 1 września 1939 roku stanowiła własność obywateli polskich narodowości niemieckiej przechodziła na nowych właścicieli. Resztki po rozparcelowanym majątku Bożejewo przekazano Związkowi Nauczycielstwa Polskiego w Łomży w listopadzie 1945 roku.

W 1949 roku szkoła w Starym Bożejewie działała w prywatnym domu, w miejscowości działała również filia biblioteki gminnej.

W Starym Bożejewie dominuje zabudowa zagrodowa. Zabudowania miejscowości skupione są wzdłuż dwóch dróg: krajowej i powiatowej.

2.3. Środowisko przyrodnicze

Stare Bożejewo, jak całe województwo podlaskie, położone jest na terenie Zielonych Płuc Polski. Leży nad rzeką Łojewek, sąsiaduje z Łomżyńskim Parkiem Krajobrazowym Doliny Narwi.

Stosunkowo bogata rzeźba terenu uwarunkowana jest różnicami wzniesień, wysokości względne pomiędzy poszczególnymi formami morfologicznymi dochodzą do kilkudziesięciu metrów. Duże jest również zróżnicowanie nachylenia terenu – od prawie płaskich form dolinowych do ponad 15%. Dzięki tak ukształtowanej rzeźbie terenu istnieją liczne naturalne punkty widokowe, z których można podziwiać panoramę okolicy. Atrakcyjność krajobrazową wzbogacają wody powierzchniowe oraz szata leśna porastająca część terenów zwartymi kompleksami, tworząc w ten sposób dominanty krajobrazowe. Głównym ciekim powierzchniowym jest rzeka Łojewek, która na terenie miejscowości Stare Bożejewo płynie naturalnym korytem doliną otoczoną – w większości zalesionymi – wyniesieniami, często

o stromych stokach, osiągającymi miejscami wysokość względną nawet do 35 m, u których podnóży występują liczne źródłiska zasilające rzekę. Na całym nieuregulowanym odcinku Łojewek płynie dość głęboko wciętym korytem, więc gdy na początku lata poziom wody w rzece jest niski, brzegi wznoszą się miejscami do 1 m nad poziomem wody. Na odcinku od Taraskowa do Janczewa (miejscowości sąsiadujących ze Starym Bożejewem) dolina odznacza się silnym zabagnieniem i obecnością licznych rozległych torfowisk źródłiskowych. Na dużej powierzchni występuje tu las łęgowy ze zwartym drzewostanem olszowym i czeremchą w warstwie krzewów, często występującymi gatunkami są porzeczka czarna i czerwona oraz kruszyna, niewielką domieszkę stanowią trzmielina zwyczajna, kalina koralowa oraz szakłak. W miejscach silnie podtopionych występują olsy z dużym udziałem roślin bagiennych takich jak turzyca zaostrowa, psianka słodkogórz, niezapominajka błotna, rzeżucha gorzka, kosaciec żółty. W zachodniej części doliny rzeki duże powierzchnie zajmują torfowiska źródłiskowe z roślinnością szuwarową i bagienną. Wyniesienia otaczające dolinę od wschodu porasta las sosnowy z domieszką dębu, brzozy, rzadziej osiki. U podnóży stoków, w sąsiedztwie wsi Stare Bożejewo, występuje roślinność murawowa z licznymi rzadkimi gatunkami kserotermicznymi takimi jak szalwia łąkowa, tymotka, poziomka twarda, koniczyna pagórkowa, cieciora pstra, goździk kartuzek, przetacznik kłosowy.

Najpowszechniej występującym utworem powierzchniowym na terenie miejscowości są gliny zwałowe (gliny pylaste i piaszczyste oraz piaski gliniaste o znacznej miąższości). Na glinie w obrębie akumulacji lodowcowej punktowo zalegają ablacyjne piaski i żwiry o różnych frakcjach, w granicach pagórków kemowych wodnolodowcowe piaski i żwiry. Na terenie miejscowości Stare Bożejewo znajdują się udokumentowane złoża kruszywa naturalnego.

Na terenie miejscowości Stare Bożejewo znajdują się 2 pomniki przyrody: aleja lipowa składająca się ze stu drzew o obwodach od 176 cm do 420 cm i wysokościach od 19 m do 20 m rosnących na długości 700 m wzdłuż drogi krajowej nr 64 Piątница – Jeżewo, pochodząca z XIX wieku, wpisana do rejestru zabytków oraz aleja 32 lip drobnolistnych o obwodzie pni od 1,5 do 4,5 m rosnących wzdłuż drogi Stare Bożejewo – Janczewo.

Zdjęcie. Zabytkowa aleja lipowa w Starym Bożejewie

2.4. Gospodarka i turystyka

W Starym Bożejewie działa 9 podmiotów gospodarczych, w tym 3 oferujące usługi remontowo-budowlane oraz 2 prowadzące działalność transportową. Większość podmiotów gospodarczych prowadzi działalność jednoosobową. Największym podmiotem gospodarczym działającym na terenie miejscowości jest firma „Drew-Poland” posiadająca w Starym Bożejewie fabrykę produkującą drewniane drzwi wewnętrzne i zatrudniająca najwięcej pracowników. Firma zlokalizowała swoją fabrykę właśnie w Starym Bożejewie, ponieważ jest to teren charakteryzujący się potężnymi zasobami wysokogatunkowego surowca oraz

korzystnymi warunkami jego pozyskania (niski koszt dostaw, możliwość kontraktowania dostaw z magazynowaniem ich u dostawców itp.).

Usytuowanie Starego Bożejewa z dala od ośrodków wielkiego przemysłu sprawia, że środowisko naturalne jest nieskażone i sprzyja rekreacji. Miejscowość posiada dogodne warunki dla aktywnego wypoczynku m.in. dzięki prowadzącym przez nią ścieżkom rowerowym powiatu łomżyńskiego:

- Łomża (dworzec PKS) – Drozdowo – Wiktorzyn – Stare Bożejewo – Wizna – Srebrowo – Rutki Zaborowo – Męczki – Kotowo Plac – Jedwabne – Kownaty – Jezioro – Piątnica – Łomża (dworzec PKS) długości ok. 63 km;
- Łomża (dworzec PKS) – Drozdowo – Wiktorzyn – Stare Bożejewo – Olszyny – Piątnica – stary most na Narwi – Łomża (dworzec PKS) długości ok. 40 km;
- Łomża (dworzec PKS) – Drozdowo – Niewodowo – Kossaki – Bronowo – Janczewo – Stare Bożejewo – Piątnica – Łomża (dworzec PKS) długości ok. 45 km.

Ponadto planowane jest utworzenie i urządzenie tras rowerowych oraz punktów obserwacyjnych fauny i flory.

Stare Bożejewo stanowi również świetne miejsce wypadowe do zwiedzenia położonych niedaleko: zabytkowego zespołu dworskiego w Janczewie (2 km), Wizny (7 km), Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi (5 km), Biebrzańskiego Parku Narodowego (10 km), Schronu kapitana Raginisa (15 km), Muzeum Przyrodniczego w Drozdowie (12 km), Rezerwatu przyrody Kalinowo (15 km), Skansenu Kurpiowskiego w Nowogrodzie (30 km).

2.5. Rolnictwo

Stare Bożejewo ma charakter rolniczy. Ponad 80% powierzchni zajmują użytki rolne, wśród których zdecydowaną większość stanowią grunty orne; ok. 1/3 powierzchni użytków rolnych zajmują łąki i pastwiska. Przeważają gleby III i IV klasy bonitacyjnej.

Na terenie Starego Bożejewa znajduje się 81 gospodarstw rolnych. Zdecydowaną większość (71,6%) stanowią gospodarstwa małe – 30 gospodarstw zajmuje powierzchnię mniejszą niż 1 ha, 28 posiada powierzchnię pomiędzy 1 a 5 ha; gospodarstw średnich (pomiędzy 5 a 15 ha) jest 17 (21%), natomiast gospodarstw dużych, zajmujących powierzchnię większą niż 15 ha, jest tylko 6 (7,4%), z czego tylko 1 posiada powierzchnię większą niż 50 ha.

Mieszkańcy Starego Bożejewa utrzymują się głównie z rolnictwa. Gleby są zróżnicowane, ich jakość nie jest zbyt wysoka, dlatego też dominują uprawy zbóż. Obfitość łąk i pastwisk przyczyniła się do popularności hodowli bydła mlecznego, jeden z rolników ze Starego Bożejewa znajduje się w pierwszej dziesiątce największych dostawców mleka Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Piątnicy. Poza tym rolnicy zajmują się również hodowlą trzody chlewnej i w mniejszym stopniu innych gatunków zwierząt.

2.6. Infrastruktura społeczna

W Starym Bożejewie mają siedzibę: szkoła podstawowa z oddziałem przedszkolnym oraz Ochotnicza Straż Pożarna.

Z usług z zakresu obsługi ludności i obsługi rolnictwa mieszkańcy Starego Bożejewa korzystają w Wiźnie, w której znajdują się: Urząd Gminy, Gminne Centrum Informacji, poczta, bank, Spółdzielnia Kółek Rolniczych, lecznica weterynaryjna, ośrodek zdrowia, apteka, gimnazjum, liceum dla dorosłych, 14 sklepów i piekarnia.

W Starym Bożejewie działa 1 sklep spożywczo-przemysłowy.

Nad bezpieczeństwem publicznym zarówno Starego Bożejewa jak i całej gminy czuwają policjanci z komisariatu w Jedwabnem i punktu przyjęć interesantów w Wiźnie.

W roku szkolnym 2009/2010 w Szkole Podstawowej w Starym Bożejewie uczy się 35 uczniów, do oddziału przedszkolnego uczęszcza 10 dzieci, w szkole pracuje 8 nauczycieli.

Bazę sportową miejscowości tworzą: boisko szkolne wyposażone w bramki do gier w piłkę nożną, urządzenia do gry w piłkę siatkową i koszykową oraz pozostałe urządzenia służące do prowadzenia pełnego zakresu zajęć wychowania fizycznego oraz sala gimnastyczna przy szkole.

Dostęp do Internetu na terenie miejscowości jest bardzo ograniczony.

W Starym Bożejewie działa również Ochotnicza Straż Pożarna typu S, czyli wyposażona w samochód bojowy, skupiająca obecnie 30 członków, w tym 17 czynnych. Jednostka posiada bazę w postaci remizy.

2.7. Infrastruktura techniczna

Stare Bożejewo ma korzystne położenie komunikacyjne; przez jego teren przebiega droga krajowa nr 64 Piątnica – Jeżewo łącząca drogi krajowe nr 8 Warszawa – Białystok i nr 61

Łomża – Augustów oraz droga powiatowa nr 1964B Bronowo – Janczewo – Stare Bożejewo – Taraskowo – Olszyny. Ponadto sieć drogową tworzy droga gminna nr 105621B Nowe Bożejewo – Stare Bożejewo. Stan techniczny znajdującego się na terenie miejscowości odcinka drogi krajowej oraz drogi powiatowej jest średni, natomiast drogi gminnej – nienajlepszy, nośność tej drogi jest niższa niż określają to warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, poza tym droga ta posiadają nawierzchnię gruntową.

Na terenie Starego Bożejewa znajduje się przystanek autobusowy. Wieś posiada kilkanaście połączeń autobusowych w ciągu dnia z miejscowością gminną, z miastem powiatowym – Łomżą oraz stolicą województwa – Białymstokiem. Przez Stare Bożejewo kursują również autobusy, którymi można dotrzeć bezpośrednio do Kolna i Ostrołęki.

Mieszkańców Starego Bożejewa w wodę zaopatruje wodociąg zbiorowy „Bożejewo”, który dostarcza wodę również innym wsiom gminy Wizna: Bronowo, Nowe Bożejewo, Janczewo, Niwkowo, Kramkowo, Srebrowo, Mrówki, Nieławice, Kokoszki i Rutki oraz wsiom gminy Piątnica: Olszyny, Taraskowo, Truszki, Żelechy, Kossaki, Krzewo. Ujęcie wody i stacja wodociągowa wodociągu grupowego „Bożejewo” zlokalizowane są w zachodniej części wsi, przy drodze Łomża – Białystok, wodociąg oparty jest o dwie studnie głębinowe. Zasoby eksploatacyjne wynoszą 70 m³/h. Stacja uzdatniania wody (SUW) w Starym Bożejewie została przebudowana w 2009 roku, stare urządzenia zostały wymienione na nowe – w pełni zautomatyzowane, ponadto wybudowano 2 zbiorniki wyrównawcze o pojemności 100 m³ każdy, ocieplono również strop, ściany zewnętrzne i wieżbę dachową, a także wymieniono okna i drzwi oraz ogrodzono plac, na którym znajduje się SUW. Sieć wodociągowa na terenie Starego Bożejewa posiada długość 5 km i 58 przyłączy wodociągowych. Infrastrukturą wodociągową zarządza Spółdzielnia Kółek Rolniczych.

W miejscowości nie istnieje sieć kanalizacyjna. Ścieki odprowadzane są przez mieszkańców do przydomowych szamb lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

W celu usuwania odpadów Urząd Gminy zakupił pojemniki do gromadzenia odpadów stałych, które nieodpłatnie użyczył wszystkich zainteresowanym właścicielom posesji. Raz w miesiącu pojemniki są opróżniane, a odpady odbierane przez firmę MPO Białystok.

Zaopatrzenie w energię elektryczną jest wystarczające. Stare Bożejewo zaopatrywane jest w energię elektryczną ze stacji transformatorowej 110/15 kV (GPZ) w Wiźnie, która jest zasilana liniami napowietrznymi 110 kV krajowego systemu sieci WN. Odbiorcy energii

elektrycznej są obsługiwani przez posterunek energetyczny w Wiźnie. Stan techniczny sieci elektroenergetycznej jest niezadowalający, napowietrzna sieć elektroenergetyczna w Starym Bożejewie wymaga modernizacji.

W sieci ciepłowniczej działa kotłownia zbiorcza opalana olejem opałowym, obejmująca budynek szkoły podstawowej, zaś pozostała zabudowa posiada kotłownie indywidualne lub piece grzewcze, podstawowym paliwem grzewczym jest węgiel i drewno.

Stare Bożejewo nie ma podłączenia do sieci gazociągowej, mieszkańcy korzystają z butli gazowych z propanem-butanem. Istnieje jednak możliwość korzystania w przyszłości z gazu ziemnego.

2.8. Obszary o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców

W Starym Bożejewie obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców oraz sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych jest teren szkoły, konkretnie budynek szkoły oraz przyszkolne boisko. Równie ważnym obiektem dla mieszkańców jest remiza strażacka. W budynku szkoły mieści się szkoła podstawowa i oddział przedszkolny, w których łącznie uczą się 45 dzieci w wieku 6-13 lat. Istnienie szkoły ma duże znaczenie dla mieszkańców, którzy dzięki temu nie muszą posyłać młodszych dzieci do placówek oddalonych o co najmniej kilka kilometrów. Z przyszkolnego boiska wyposażonego w bramki do gier w piłkę nożną oraz urządzenia do gry w piłkę siatkową i koszykową korzysta głównie miejscowa młodzież, ale też inni mieszkańcy miejscowości, jest więc ono ważnym obiektem z punktu widzenia potrzeb rekreacyjno-sportowych. Remiza strażacka jest siedzibą Ochotniczej Straży Pożarnej, która zapewnia bezpieczeństwo przeciwpożarowe mieszkańcom zarówno Starego Bożejewa jak też sąsiednich miejscowości gminy. W budynku remizy mieści również się sala pełniąca rolę świetlicy wiejskiej, która służy do celów kulturalnych.

3. OCENA SŁABYCH I MOCNYCH STRON MIEJSCOWOŚCI

Mocne strony:

- położenie na terenie Zielonych Płuc Polski oraz w sąsiedztwie Parku Krajobrazowego Doliny Narwi,
- atrakcyjne walory przyrodniczo-krajobrazowe,
- występowanie pomników przyrody,
- korzystne położenie przy drodze krajowej nr 64,
- dobrze rozwinięty układ dróg umożliwiający dojazd do innych miejscowości gminy,
- dobre połączenia komunikacyjne z miastem powiatowym – Łomżą i miastem wojewódzkim – Białymstokiem oraz innymi miastami w Polsce,
- dostateczny stopień zwodociągowania, istnienie stacji uzdatniania wody,
- dobre zaopatrzenie w energię elektryczną,
- warunki sprzyjające rozwojowi turystyki,
- warunki sprzyjające rozwojowi agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,
- wysokospecjalistyczna produkcja mleczarska,
- rozwój przemysłu drzewnego na bazie rodzimych surowców,
- wykorzystanie naturalnych zasobów surowcowych (lasy, użytki rolne),
- zasoby siły roboczej, zwłaszcza mężczyzn,
- niskie koszty pracy,
- istnienie szkoły podstawowej,
- istnienie boiska sportowego,
- istnienie Ochotniczej Straży Pożarnej,
- brak zakładów szczególnie uciążliwych dla środowiska naturalnego.

Słabe strony:

- niski standard techniczny dróg lokalnych,
- brak urządzeń i rozwiązań technicznych służącej ochronie przed hałasem drogowym,
- zanieczyszczenie środowiska obszarów położonych przy drodze krajowej,
- brak sieci kanalizacyjnej,
- brak sieci gazowej,
- niezadowalający stan techniczny sieci elektroenergetycznej,

- brak selektywnej zbiórki odpadów,
- emisja zanieczyszczeń pochodząca z indywidualnych źródeł ciepła,
- duża ilość wyrobów zawierających azbest zainstalowanych w obiektach budowlanych,
- brak bazy noclegowo-gastronomicznej,
- brak kwater agroturystycznych,
- brak infrastruktury turystycznej,
- brak miejsc zabaw dla dzieci,
- ograniczony dostęp do Internetu,
- systematyczny spadek liczby ludności,
- zmniejszanie się liczby osób w wieku produkcyjnym,
- niski poziom wykształcenia mieszkańców,
- niewystarczająca liczba miejsc pracy,
- niski poziom dochodów ludności,
- brak zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego ograniczający wielkość produkcji rolnej.

Szanse:

- rozwój przyjaznej środowisku turystyki pieszej i rowerowej;
- utworzenie tras rowerowych,
- rosnąca popularność agroturystyki,
- rozwój podstawowej infrastruktury turystycznej (miejsca noclegowe, punkty gastronomiczne),
- podniesienie poziomu wykształcenia,
- budowa gazociągu magistralnego wysokiego ciśnienia,
- przebudowa i modernizacja dróg w celu zapewnienia odpowiednich standardów,
- wzrost zapotrzebowania na zdrową żywność oraz żywność produkowaną metodami ekologicznymi,
- rozwój sektora rolno-spożywczego, zwłaszcza w dziedzinie przetwórstwa,
- możliwość pozyskiwania środków z funduszy unijnych i innych źródeł zewnętrznych na dofinansowanie inwestycji.

Zagrożenia:

- niekorzystne trendy demograficzne (starzenie się ludności, migracja młodych poza teren gminy),
- ukryte bezrobocie w rolnictwie,
- zbyt intensywna eksploatacja zasobów przyrodniczych,
- ograniczone środki finansowe na budowę i modernizację infrastruktury,
- silna konkurencja w procesie ubiegania się o fundusze unijne oraz inne środki zewnętrzne,
- brak odpowiedniej bazy do prowadzenia działań kulturalnych.

4. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI I PLANOWANE DZIAŁANIA

Realizacja zaplanowanych zadań przyczyniających się do odnowy Starego Bożejewa służy również osiągnięciu celów szczegółowych rozwoju miejscowości, którymi są:

- poprawa estetyki i podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości,
- poprawa stanu infrastruktury,
- podniesienie standardu życia mieszkańców,
- rozwijanie działalności rekreacyjno-sportowej.

Rozwojowi Starego Bożejewa sprzyjać będzie realizacja działań przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną planowane do realizacji w miejscowości Stare Bożejewo w latach 2010-2017

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Szacunkowy koszt zadania w PLN	Planowany termin realizacji	Źródło pozyskania środków	Cel zadania	Przeznaczenie
1.	Przebudowa drogi wewnętrznej przez wieś Stare Bożejewo	400 000	2010	Środki własne gminy Wizna	Poprawa bezpieczeństwa i podniesienie komfortu korzystania z drogi, poprawa estetyki miejscowości	Poprawa infrastruktury technicznej miejscowości
2.	Budowa systemu selektywnej zbiórki odpadów	100 000	2012-2015	PROW oraz środki własne gminy Wizna	Poprawa podstawowych usług na terenie miejscowości	Funkcja ekologiczna

3.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Stare Bożejewo	1 500 000	2016-2017	PROW oraz środki własne gminy Wizna	Poprawa podstawowych usług na terenie miejscowości	Zaspokojenie potrzeb społecznych i funkcja ekologiczna
4.	Budowa placu zabaw dla dzieci przy Szkole Podstawowej w Starym Bożejewie	35 000	2015	PROW oraz środki własne gminy Wizna	Zagospodarowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży, poprawa estetyki miejscowości, kształtowanie przestrzeni publicznej	Zaspokojenie potrzeb sportowo-rekreacyjnych
5.	Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej	150 000	2015	PROW oraz środki własne gminy Wizna	Poprawa podstawowych usług na terenie miejscowości	Zaspokojenie potrzeb społeczno-kulturalnych
6.	Zapewnienie mieszkańcom dostępu do bezpłatnego Internetu poprzez budowę nadajnika	30 000	2013	Środki własne gminy Wizna	Poprawa dostępu do Internetu na terenie gminy	Zaspokojenie potrzeb społecznych
7.	Urządzenie miejsc do wypoczynku przy ścieżkach rowerowych w m. Stare Bożejewo	60 000	2010	PROW oraz środki własne gminy Wizna	Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej	Poprawa funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej i turystycznej miejscowości
8.	Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Stare Bożejewo	90 000	2016	Środki własne gminy Wizna	Kształtowanie ładu przestrzennego	Zapewnienie ładu przestrzennego
9.	Wymiana pokryć dachowych azbestowych na budynkach użyteczności publicznej (szkoła, remiza OSP)	50 000	2014-2017	Środki własne gminy Wizna	Poprawa stanu technicznego, zwiększenie komfortu użytkowania	Funkcja ekologiczna

Większość inwestycji przedstawionych w Planie Odnowy Miejscowości Stare Bożejewo jest zgodna z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich, konkretnie z dwoma działaniami osi 3 Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej: działaniem Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej i działaniem Odnowa i rozwój wsi. Wszystkie zaplanowane inwestycje realizowane będą przez Gminę Wizna, spełniają więc wymóg dotyczący beneficjenta, którym w przypadku tych dwóch działań mogą być m.in. gminy. Zgodność co do zakresu działania i kryteriów dostępu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Zgodność określonych inwestycji z Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	Inwestycje z Planu Odnowy Miejscowości Wizna
<i>Działanie Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej</i>	
Zakres działania	
Tworzenie systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych	Budowa systemu selektywnej zbiórki odpadów
Gospodarka wodno-ściekowa, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> • zaopatrzenie w wodę, • odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, w tym systemów kanalizacji sieciowej lub kanalizacji zagrodowej 	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Stare Bożejewo
Kryteria dostępu	
Realizacja projektu w miejscowości należącej do gminy wiejskiej	Miejscowość Stare Bożejewo leży na terenie gminy wiejskiej Wizna
<i>Działanie Odnowa i rozwój wsi</i>	
Zakres działania	
Budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie obiektów: <ul style="list-style-type: none"> • pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe; • służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej ✓ Wymiana pokryć dachowych azbestowych na budynkach użyteczności publicznej (szkoła, remiza OSP)
Kształtowanie przestrzeni publicznej	✓ Budowa placu zabaw dla dzieci przy Szkole Podstawowej w Starym Bożejewie.
Budowa, remont lub przebudowa infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych	✓ Urządzenie miejsc do wypoczynku przy ścieżkach rowerowych w m. Stare Bożejewo
Kryteria dostępu	
Realizacja projektu w miejscowości należącej do gminy wiejskiej Projekt wpisuje się w zakres Planu Odnowy Miejscowości Projekt nie ma charakteru komercyjnego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Miejscowość Stare Bożejewo leży na terenie gminy wiejskiej Wizna ✓ Inwestycje zapisane są w tabeli 1. w Planie Odnowy Miejscowości ✓ Projekty nie mają charakteru komercyjnego

Plan Odnowy Miejscowości Stare Bożejewo jest również zgodny z Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej grupy Działania Stowarzyszenie „Sąsiedzi”, konkretnie z jej celem strategicznym **2. Wzrost atrakcyjności obszaru LGD jako miejsca zamieszkania, pracy i wypoczynku**. Osiągnięcie celu pośredniego 2.2. Rozwój infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej ma prowadzić m.in. do poprawy dostępności do urządzeń infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, jednym z mierników osiągnięcia celu jest liczba nowych i odnowionych urządzeń infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej. Osiągnięciu celu 2 służyć będą operacje realizowane w ramach Przedsięwzięcia 2. Wieś

przyjazna i gościnna; celem przedsięwzięcia jest poprawa jakości życia na obszarze LGD poprzez estetyzację przestrzeni wiejskiej, rozwój infrastruktury społecznej i turystycznej, promocję obszaru oraz zachowanie dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Wśród preferowanych typów operacji w zakresie Odnowy i rozwoju wsi znajdują się:

- budowa przebudowa, remont lub wyposażanie budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury;
- budowa przebudowa, remont przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych;
- urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku;
- budowa, przebudowa, remont infrastruktury turystycznej.

5. WDRAŻANIE I MONITOROWANIE

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Stare Bożejewo rozpocznie się od wprowadzenia go w życie uchwałą Rady Gminy Wizna.

System wdrażania Planu Odnowy Miejscowości realizowany będzie w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej i w oparciu o dokumenty strategiczne Gminy Wizna.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia, czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania, polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych w postaci wskaźników, które opisują jego postęp i efekty. W monitorowaniu będą brały udział wszystkie podmioty realizujące poszczególne projekty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości.